

AGNI

Nr 233 - Årg. 59 - Nr 2 - Hösten 2014

I detta nummer

Heta åsikter, det stora jihad och torka i Pasac

Demokratins julafton har passerat. Vissa, däribland undertecknad, klär sig fina och går till vallokalen. Andra skickar effektivt iväg sin röst i förtid, mittemellan dagishämtning och middagsköp. Lite högtidligt känns det oavsett, och spännande.

Att rösta är gott, men en omröstning gör ingen demokrati. Att hänskjuta ansvaret och diskussionerna till representanter långt bort liknar snarare ett avståndstagande. Därför blir jag så glad när jag märker att det finns en debatt, även bland "vanliga människor". Den lever upp i valtider och det känns som att fler vågar visa sina åsikter. Kanske är det för att det är lätt-

are att lyfta politiska åsikter på sociala nätverk som Facebook än på släktfester och parmiddagar. Oavsett glädjs jag åt att människor i alla fall orkar bryr sig, orkar tycka något.

Jag hoppas att ni delar min entusiasm över människor med åsikter. Då kommer ni att finna glädje i detta nummer av Agni. Utifrån en diskussion på det nyss förlidna årsmötet, där vi luftade både tankar och känslor kring valresultatet och framförallt Sverigedemokraternas framgångar, uppmanade jag samtliga närvarande att bidra med sina reflektioner till detta nummer av Agni. Min uppmaning hörsammades och i detta nummer finns

bidrag från fyra medlemmar.

Vi har också en artikel från vår ordförande Bo Nylund, om vad det stora Jihad egentligen står för. Bildning som ger perspektiv – en viktig ingrediens i en demokrati, såväl som i ett gott liv, om ni frågar mig. Sist i tidningen hittar ni en hälsning från Miguel på Maxeña-kliniken. Mer om läget på Maxeña och dessutom presentation av en ung kvinna som under vintern kommer att resa till flera olika länder som Agni-stipendiat kommer i nästa nummer, i juletid.

Kristina Nyström
Redaktör

Det stora jihad

Begreppet jihad är centralt i muslimskt tänkande och moralfilosofi och har varit det alltsedan islams tillblivelse under 600-talet. Ordet låter sig bäst översättas med "helig ansträngning". Man har skilt mellan två slag av jihad, det lilla och det stora. Lilla jihad betyder förpliktelsen att försvara kvinnor, barn och sig själv vid ett angrepp från fiender under förutsättningen att man visar måtta i sitt försvar. Stora jihad går djupare och kräver en större ansträngning. Den innebär att människan skall uppbjuda all sin kraft åt att varje dag söka övervinna sina egna själviska och destruktiva impulser.

När mahatma Gandhi utvecklade sin icke-våldsstrategi i kampen för Indiens frigörelse hörde det stora jihad till hans inspirationskällor. Han var helt övertygad om att icke-våldets väg kräver mer ansträngning, inre disciplin och mod än det som krävs av den som går våldets väg. Denna inre kamp med sig själv är just en helig ansträngning,

medan den väpnade kampen bara föder mer våld och är en draksådd. Gandhi valde det stora jihad och inkluderade det i sin fredsstrategi.

Att mahatman i så hög grad blev en etisk kompass för den indiska befrielseörelsen, "Indiska nationalkongressen," är en av världshistoriens goda berättelser. Naturligtvis fick han utstå mycket spott och spe även bland sina landsmän som krävde hårdare tag mot britterna. Särskilt svårt att upprätthålla icke-våldsmetoden blev det efter den vanvettiga massakern i Amritsar 1919 då kanske inemot tusen obehäpnade indier, instängda på en fotbollsarena, mejades ned med kulsprutor av brittisk militär. Och visst kastades han av britterna i fängelse gång på gång. Självaste Winston Churchill beskrev honom på 1920-talet som "civilisationens fiende nummer ett". Gandhi hotade ju det Brittiska imperiet med sina fastor och civila olydnadsaktioner. I själva verket har arvet från mahatman utgjort en av

förutsättningarna för att Indien under snart 70 år kunnat förbli en sekulär demokrati med plats för många olika religiösa kulturer. Dock refererar nutidens indier ogärna till det faktum att Gandhi fått inspiration från den muslimska begreppsvärlden.

När ordet jihad och jihadister nu dagligen möter oss i media har ordet en helt annan innebörd. "Islamiska staten" anser sig utkämpa jihad. Man använder ordet för sina gränslösa massakrer och totala krig mot alla som är av skiljaktig mening.

Det tycks som om jihad kan fungera som ett slags fixeringsbild; ett mönster som kan uppfattas som två helt olika bilder, dock omöjligt båda samtidigt. Det är uppenbart att Gandhis konception ligger nära alla seriösa muslimska rättsskolor och traditioner. Det handlar här genomgående om människans inre kamp mot sina egna sämre sidor. IS -krigarna besvärar dock inte av att de saknar stöd i traditionella tolkningar.

De är ointresserade av, eller fientliga mot, allt som ligger mellan Muhammeds tid och nutiden – således historien. De förstör avsiktligt både det muslimska kulturarvet och andra gamla kulturarv inom sitt just nu växande territorium. Den heliga ansträngningen handlar för dem om att omedelbart tvinga folk tillbaka till 600-talets Arabien – så som de vill föreställa sig den ordning som Muhammed då skapade på den arabiska halvön. Detta mål helgar alla medel. Liknande extremt reaktionära sekter har framträtt tidigare i världshistorien med olika ideologiska förtecken men sällan varit så militärt och finansiellt välutrustade som den nutida ”Islamiska staten”.

Krigen i Mellersta Östern beskrivs i Väst som ”religionskrig” eller ”sekteristiska” krig. Att begrepp som hämtas ur religionen används i den krigiska retoriken är uppenbart men det görs huvudsakligen av ”jihadisterna” själva – IS-anhängarna och andra grupper med wahabitiskt* ursprung och historisk bas i Saudiarabien. Det finns dock anledning att här ställa en fråga: Rymmer heliga skrifter föreställningar som lätt kan

brukas för politiska och militära syften och att religion därigenom blir farlig på det sätt som exemplet jihad visar? Man skulle kunna peka på en potentiellt riskabel föreställning i flera religioners urkunder som innebär att det pågår en ständig kosmisk kamp mellan det absolut goda och det absolut onda. Det är Gud mot Satan i olika versioner. Ibland förbinds den med apokalyptiska visioner om en slutstrid då det verkligen gäller att befinna sig på rätt sida. Även i Bibeln möter sådana texter, framför allt i Johannes uppenbarelsebok. Starka bilder kan attrahera människor som tjasas av monumental dramatik och som vill ingå i en stor berättelse där de förstår sig själva som soldater i Guds egen armé. Många unga män i Europa som beger sig till Syrien och Irak kan drivas av sådana motiv. De vill kämpa för en likriktad islamisk stat, renad från alla ”otrogna” och så tjäna den ende Gudens stora sak. De blir livsfarliga för alla, inklusive sig själva.

Kanske behöver vi alla i vissa situationer de starka bilderna. Att beskriva IS krig som den monstruösa ondskan, ”djävulen själv”, må

vara tillåtet. Men om vi talar och tänker i sådana termer måste vi samtidigt erinra oss en annan sanning. De militärt starka aktörerna inom den västerländska civilisation vi tillhör och tryggar oss till, har under lång tid utsatt mycket draksådd i de områden som nu härjas av den totala terrorn. Att här förneka historiska samband vore djupt oärligt.

Kanske skulle vi i våra västerländska samhällen rentav ha skäl att positivt begrunda det etiska innehållet i ”Stora jihad” och likt mahatma Gandhi inkludera det i vårt sätt att tänka kring det svåra men nödvändiga arbetet att bygga fred.

Bo Nylund

Wahhabism är en mycket strikt riktning inom sunniislam som grundades på 1700-talet. Anhängarna av denna riktning strävar efter att följa Koranen och sunna så som man menar att profeten Muhammed och de första generationerna muslimer efter honom gjorde. Man förkastar på denna grund helgondyrkan, gravprocessioner, dekadent leverne, världsliga njutningar och alla andra seder och bruk som inte uppfattas vara i linje med den gudfruktiga livsstil de ursprungliga muslimerna påstås ha haft.

Red. anm.

Valresultatet väckte många tankar och inte minst känslor. Framförallt Sverigedemokraternas framgångar fick många att undra – vad står detta för? Här kan du läsa tre Agnitors reaktioner. Två av dem har själva erfarenhet av att behöva fly sitt födelseland på grund av krig och våld. De åsikter som framförs är skribenternas egna. *Red.*

Står vi på randen till ett tredje världskrig?

Innan jag gick till vallokalen för att delta i valet 2014 reflekterade jag över hur det välfungerande demokratiska land som Sverige är, skulle komma att rösta med tanke på hur omvärlden ser ut i dag. Jag blickade också bakåt på det förra århundradet och mot den framtid som vi går till mötes. Hur skall vi agera för att en gång för alla förhindra den ondskefulla terror som infekterar och hotar vår existens?

Eftersom vår värdegrund är byggd på kristendomen mindes jag orden:

Öga för öga, tand för tand eller att vända andra kinden till...?

I Europa har människan under det senaste århundradet visat sin ondska i form av en oändlig jakt efter makt, erövringar, oheliga allianser och uppbyggandet av murar. Alla tänkbara medel har

använts för att förstärka det som på kort sikt gynnar en viss ”ras”, en viss nation eller etnisk grupp. Vi har i vår blindhet accepterat stater som har begått ofattbara brott mot mänskligheten under första världskriget. I dag finns människor som fötts i Europa och blivit soldater i terroristorganisation IS.

Mina tankar förde mig tillbaka till utkanten av Europas där panislamismens framväxt i det osmanska imperiet, det nuvarande Turkiet, för snart hundra år sedan lade grunden för detta slags terror, den systematiska utrensningen av alla oliktankande. Terrorn var främst riktad mot det som var det största hindret för panislamismen, nämligen kristendomens närvaro i regionen. Metoden blev att systematiskt förrinta dem som tänkte och levde olika, de som vägrade acceptera en islamistisk diktatur, och inte ville överge sin tro på kärlek och sin egen kul-

tur, sin egen tradition, de som därför fick offra livet för sin religion och som fortfarande inger hopp om det goda hos människan.

Vi teg när ett folkmord ägde rum i utkanten av vår kontinent. Vi teg när – bildligt talat – ett bombnedslag förvandlade ett kärleksfullt julfirande till ett blodbad. Miljontals armenier, greker, assyrier och andra kristna minoriteter massakrerades på några få månader. Människor som i tusentals år varit med om att lägga grunden för världens civilisation, försvann under svärdet av blodtörstiga, indoktrinerade turkiska soldater.

Detta var bara början till det som vi kallar ”århundradets brott mot mänskligheten” nämligen förintelsen av de judiska minoriteterna i större delen av den europeiska kontinenten. Framväxten av härskarideologier inom Europa, ”det tredje riket” tog fart

då ledare som Adolf Hitler tog makten i Tyskland. Inför den bestialiska politik han planerade, yttrade han en gång: ”Ingen kommer länge ihåg eller bryr sig om folkmordet på armenierna”.

Världen betalade ett högt pris för att få de onda krafterna ur balans.

Efter världskriget byggdes murarna vars fall vi några decennier senare med glädje applåderade. Vi påbörjade ett gränsöverskridande bygge mellan länder och kontinenter och lyckades göra världen, i synnerhet Europa, till en friare och mer öppen värld. Bildandet av staten Israel kompenserade de judar vars överlevnad gjordes möjlig genom segern över nazismen. Nu finns murar som byggs i själva Israel. Då får jag en tankeställare: Har vi verkligen lyckats?

Turkiet vägrar fortfarande att erkänna de historiska illdåd som begåtts. Vi ser mellan fingrarna då kristna minoriteter lever i skräck, då tusenåriga kyrkor bränns ner till grunden av islamister från världens alla hörn. När ett brott ej klaras upp och inte bestraffas kommer fler ogär-

ningsmän att begå samma brott, om och om igen. Folkmordet i Rwanda, den etniska rensningen på Balkan eller av kurder i nuvarande Syrien; det finns många exempel på hur viktigt det är att ta tag i historien mot de stater som vägrar att erkänna sina brott mot mänskligheten.

Detta skapar i sig obalans i det demokratiska Europa där framför allt islamister söker värva byte. Samtidigt ser vi framväxten av ideologier som på nytt börjar bygga murar utan insikt om hur oerhört farlig en sådan politik är i ett längre perspektiv.

Vi inbillar oss att vi är rationella och kloka men inser inte hur farlig situationen är. Vi tror att det farliga finns långt borta; det drabbar inte oss. Vi gör allt rätt. Vi önskar bekämpa orättvisor men helst på avstånd. Vi är naiva och i många fall självdestruktiva. Om detta vittnar också vårt sätt att skada den natur och den livsmiljö utan vilken vi inte kan existera.

När jag gick till vallokalen för att rösta i det fria och demokratiska Sverige, trodde jag aldrig att en ideologi med historiska rötter i den ondska som ledde till förintelsen av miljontals människor för inte

särskilt länge sedan, har ett förstärkt fäste även i detta land.

Jag är övertygad om att rättfärdighet och kärlek aldrig kan besegras även om de kan hotas av krafter inom oss själva. Jag tror lika fast på att människor vill leva i öppna samhällen även om öppenhet också innebär sårbarhet. I denna övertygelse ryms ett hopp om att vi skall kunna undvika att bli medskyldiga till den globala ofred som nu är ett reellt hot mot hela mänskligheten. Inget tredje världskrig!

Tigran Manasian

*”Jag gav röst åt
mina åsikter den
14 september
– andra gav ut-
tryck för sina.”*

I medierna har frågor med anknytning till valresultatet diskuterats flitigt, är blockpolitiken över? Vad händer nu i riksdagen med ett starkt vågmästarparti? Vem ska bilda regering och hur kommer op-

positionen att ställa sig i olika frågor? När blir det omval? Frågorna är många och utmaningarna stora.

Ärkebiskopen lyfte fram i sitt tal till riksdagens förtroendevalda inför riksdagens öppnande att vi alla har något att ge och att vi är radikalt beroende av varandra då vi alla är radikalt behövande. Att vi har ett ansvar att bygga en mänskligare värld genom att ta emot grannar och bli grannar, genom att ta emot omsorg och ge omsorg. Att vi ska fatta beslut som gör att våra barnbarn och barn kan säga om oss – de tog sitt ansvar.

Jag hoppas och tror att våra folkvalda lyssnade till de orden!

Jag väljer att arbeta vidare för solidaritet, ett öppet och humant Sverige, tillsammans – i dialog!

Håkan Jansson

”Nej till SD”

Sverigedemokraterna har seglat upp ordentligt i det senaste valet, men man kan undra om det ligger något verkligen genomtänkt bakom det ökade stödet till partiet. Jag kan inte riktigt se hur deras halsstarriga fixering på invandringsmotstånd skulle vara förenligt med gamla goda svenska traditioner och inställningar. Ej heller lyckas jag upptäcka någon demokratisk anda i det synsätt som partiet står för.

Jag har själv kommit till Sverige till följd av ett inbördeskrig och känner till den lättnad och känsla av tacksamhet det innebär att lämna det hemiska och komma till säkerhet. Även om inte alla flyktingar kommer från områden med en totalt annorlunda kultur har de allra flesta sedan en tuff tid med att lära sig svenska och att anpassa sig till den nya miljön. Samtidigt måste väldigt många snart inse att ett återvändo till det gamla landet kanske aldrig kan realiseras. Att då dessutom mötas av misstro eller ovilja bland infödda svenskar, det sätter då verkligen inte fart på integrationsprocessen. Detta medför också att invandrarna istället

håller sig till varandra, och deras barn kommer även de i kläm mellan traditionerna i hemmet och samhället utanför.

Att partiledaren Jimmy Åkesson struttar omkring i finkläder och idel artighet, det tar inte ifrån honom ansvaret för att underblåsa främlingsfientlighet och få en del svenskar att tro att flyktingars problem kan lösas med insatser i hemländernas närområden. Att detta är absurd, det kan man lätt konstatera i dessa dagar, där flyktingströmmarna nått oanade proportioner i flera länder i Mellanöstern, och där länder i närområdet redan sedan länge har en human katastrof att ta hand om och gå på knäna.

Mycket riktigt verkar det som om SD har svårt att besätta många av de mandatposter som partiet har erhållit efter valet: misstanken att få människor i realiteten vågar stå för partiets åsikter i offentligheten, den kommer som ett brev på posten. Låt oss hoppas att väljarna snart inser vilket slöseri, vilken skada för Sverige och för demokrati en röst på SD innebär.

Bill Hammar

Brev från Guatemala

Kära Bo och andra vänner:

Jag skickar dig många hälsningar från Maxeña kliniken och sammanslutningen Pasac. Jag hoppas att du och dina nära och kära mår väl.

Jag kan berätta att vi nu upplever en lång värmebölja (torrperiod på vintern), bristen på regn påverkar odlingarna med viktiga livsmedelsgrödor som majs, bönor, grönsaker, etc.

Gemenskapen Pasac har en lugn tid och fortsätter att kämpa tillsammans för en bra samhällsutveckling. Nu har vi bättre deltagande från kvinnor och ungdomar i de allmänna mötena och beslutsfattandet.

Nåväl, vänner, tack för allt ert stöd för både till Maxeña Clinic och gemenskapen i Pasac.

En stor kram.

Din vän, Miguel.

TIDNINGEN AGNI, BOX 1528, 751 48 UPPSALA

BEGRÄNSAD EFTERSÄNDNING

Vid definitiv eftersändning återsänds tidningen med nya adressen på framsidan (ej adressidan).

AGNI

FÖRENINGEN ÖRJANSGÅRDEN AGNI

Returadress: C/o Nyström,
Granitvägen 21 c,
752 43 Uppsala

Postgiro: 7 73 73-9

TIDNINGEN AGNI

Redaktör: Kristina Nyström,
070-201 49 16, kristina.
nystrom@agni uppsala.se

Ansvarig utgivare: Bo Nylund,
018-50 37 82, 070-680 58 29,
bo.nylund@telia.com

Välkommen att höra av dig!